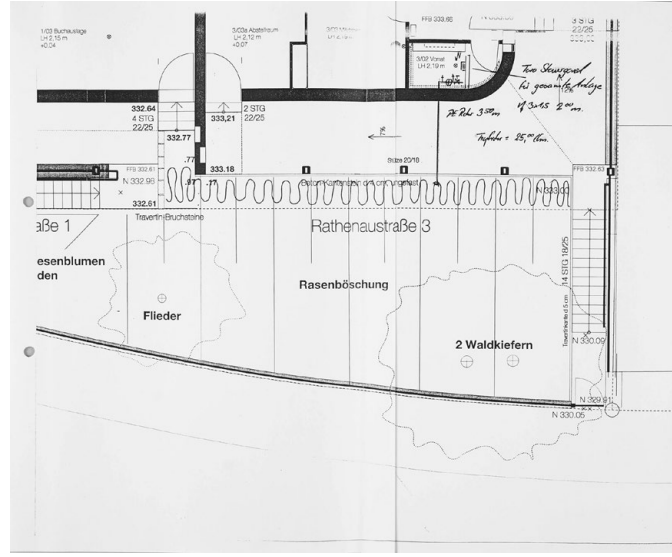

Evrak İşleri⁴

↳ DİKEN
ÜZÜMÜ
BÜROKRASİSİ

CAITLIN
BLANCHFIELD
FARZİN
LOTFI-JAM

Architecture¹² as² Measure⁷
Ölçü⁴ Olarak⁶ Mimarlık⁸

Bahçenin damla sulama sisteminin çizimi, Le Corbusier Evi'ndeki Weissenhof Müzesi'nin bakım talimatnamesinden. Ev-3 giriş katı planından detay. Fotoğraf: Mareen Wrobel. © ARCHITEKTUR 109, Stuttgart; © Fondation Le Corbusier/ADAGP, Paris [2021]; © ADAGP, Paris [2021].

Civanperçemi ve diken üzümü, adaçayı ve lavanta, lale ve nane. Le Corbusier ve Pierre Jeanneret'nin tasarladığı Weissenhofsiedlung Evi 1927'de açıldığında ikonik terası çiçeklerle doluydu, bitişik evleri Svabya bitki örtüsünün mis kokulu bir aranjmanıyla buluşturuyordu. Aradan seksen yıldan fazla geçmişken, bu çok katlı evlerin tadilatı sırasında aynı uzun ömürlü bitkiler ve otlar titizlikle tespit edilerek tekrar yerleştirildi. Yeniden yapılanma faaliyetleri itinalı bir bahçecilikte de geri kalmadı. Buna rağmen –nasyonal sosyalizmin stil tartışmaları, hava saldırıları ve ihmalin yanı sıra gündelik kullanımın getirdiği sayısız eklemeye, çıkarmaya ve değişikliğe şahit olmuş– bu iki ev orijinal yapısının aynısını oluşturacak şekilde yeniden inşa edildiğinde aslına uygunluk yalnızca dış görünüşteydi. Bitkiler ise dikkatle hazırlanmış, zaman ayarlı ve otomatikleştirilmiş bir damla sulama sisteminin gözetimi altındaydı. Bu belge, günümüzde evin içinde faaliyet gösteren Weissenhofmuseum im Haus Le Corbusier (Le Corbusier Evi'ndeki Weissenhof Müzesi) adlı ufak müzenin bakım talimatnamesinde yer alan damla sulama sisteminin planı. Müzenin direktörü ve renovasyonu yapan mimarlar tarafından düzenlenen talimatname ise bahçe de dahil olmak üzere ev için gerekli ürünlere ve bakım talimatlarına mahsus bir derleme.

Peki, diken üzümü nasıl bürokrasinin parçası oldu? Le Corbusier'nin Mimari Eserleri'nden (Le Corbusier'nin UNESCO Dünya Mirası Listesine dahil olan dünya çapındaki on yedi mimari proje alanı) biri olan Weissenhof Müzesi, mülkü tümüyle yönlendiren “ana hatları” belirlemek ve UNESCO'nun

genel anlamda modern mimariyi korumaya dair yaklaşımını bilgilendirmek konusunda öncüydü. Burada tesadüfen verilen kararlar “örnek uygulamalara” dönüşürken aslına uygunluk yönetilmesi gereken bir şey hâline geldi. Bu noktada UNESCO’nun görevi ise bitmek bilmiyormuş gibi görünen hava milleri ve e-postalar aracılığıyla sonu gelmez konferanslar ve komiteler oluşturarak neyin ne zaman korumaya tabi ve layık olabileceğini karara bağlamaya dönüştü. Nitekim ekteki çizim UNESCO’nun resmi arşivlerinde yer almasa da onun bir zambağın aslına dönmesinin imkânsızlığına dayanan kurumsal mantığına dair fikir veriyor.

Yazar hakkında

Caitlin Blanchfield bir mimarlık tarihçisi, Farzin Lotfi-Jam ise mimar; ikisi de New York'ta yaşıyor. Modern Management Methods: Architecture, Historical Value, and the Electromagnetic Image (Modern Yönetim Yöntemleri: Mimarlık, Tarihi Değer ve Elektromanyetik Görüntü) adlı kitapları 2019'da Columbia University Press'ten çıktı. Modern Management Methods (Modern Yönetim Yöntemleri) adlı sergileri ise 2019'da New York'taki kültür merkezi The Shed'in ilk kez yaptığı açık çağrı kapsamında ziyarete açıldı.